

Sygn. akt VIII C 104/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 lutego 2017 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi VIII Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Anna Bielecka-Gąszcz

Protokolant: st. sekr. sąd. Anna Zuchora

po rozpoznaniu w dniu 22 lutego 2017 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) im. F. S. w G.

przeciwko A. S. i J. S.

o zapłatę 7.493,27 zł

1. oddała powództwo;

2. zasądza od powoda na rzecz pozwanych solidarnie kwotę 1.234 zł (jeden tysiąc dwieście trzydzieści cztery złote) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt VIII C 104/16

UZASADNIENIE

W dniu 30 września 2015 roku powód (...) im. F. S. w G. wytoczył przeciwko pozwanym solidarnie A. S. i J. S. w elektronicznym postępowaniu upominawczym powództwo o zapłatę kwoty 7.493,27 zł wraz z umownymi odsetkami w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP w stosunku rocznym od dnia 30 września 2015 roku do dnia zapłaty oraz wniósł o zasądzenie zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu powód wskazał, że pozwana jest dłużnikiem powoda z tytułu umowy pożyczki udzielonej w dniu 11 kwietnia 2011 roku na kwotę 22.000 zł, której poręczycielem był pozwany. Pozwana nie regulowała należności, nie uczynił tego również poręczyciel, wobec czego powód wypowiedział łączącą strony umowę, zaś na dochodzoną pozwem kwotę składają się następujące należności: kapitał pożyczki w wysokości 7.028,39 zł, niespłacone odsetki umowne i karne w wysokości 464,88 zł. **(pozew k. 2-5)**

W dniu 9 listopada 2015 roku Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie VI Wydział Cywilny wydał przeciwko pozwanym nakaz zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym, który następnie utracił moc w całości na skutek wniesienia przez pozwanych sprzeciwu, zaś sprawa została przekazana do rozpoznania tutejszemu Sądowi.

W sprzeciwie pozwani wnieśli o oddalenie powództwa w całości i, nie kwestionując faktu zawarcia przedmiotowej umowy, podnieśli, iż zaciągnięta pożyczka została spłacona w dniu 29 czerwca 2012 roku. **(nakaz zapłaty k. 5v, sprzeciw k. 6-7v, postanowienie k. 14v)**

Następnie powód uzupełnił braki pozwu po przekazaniu sprawy z elektronicznego postępowania upominawczego i podtrzymał powództwo w całości. **(pismo procesowe k. 19, pozew k. 20-21)**

W uzupełnieniu sprzeciwu pozwani podtrzymali dotychczasowe stanowisko w sprawie i wskazali, iż zaciągnięta przez pozwaną pożyczka miała być spłacana do dnia 30 marca 2016 roku. W dniu 29 czerwca 2012 roku pozwana zawarła jednak kolejną umowę pożyczki, tym razem ze (...) w Ł., opiewającą na kwotę 23.400 zł, którą przeznaczyła na spłatę pożyczki z dnia 11 kwietnia 2011 roku (kwota 3.000 zł + 19.080 zł), pozostałą zaś kwotę 220 zł przelała na rachunek w banku (...). Wobec faktu, iż w dacie wykonywania przelewu łącznej kwoty 22.080 zł na rachunek pierwszej pożyczki, saldo zadłużenia wynosiło 19.003,22 zł, zdaniem pozwanych uznaje się, że pożyczka ta została w całości spłacona. **(sprzeciw k. 91-101)**

W odpowiedzi na sprzeciw powód podniósł, że pozwana nie spełniła przewidzianych w umowie warunków dla wcześniejszej spłaty pożyczki, nie powiadomiła bowiem pożyczkodawcy o zamiarze dokonania takiej spłaty. W konsekwencji przelewy na rachunek osobisty pozwanej kwoty 19.080 zł i 3.000 zł zostały potraktowane jako zwykły przelew, nie zaś jako finalna spłata pożyczki. Ze środków zgromadzonych na rachunku pozwanej powód pobierał co miesiąc kolejne raty pożyczki zgodnie z ustalonym harmonogramem, aż do czasu wyczerpania tych środków. Powód wskazał ponadto, że zapisy umowne dotyczące wcześniejszej spłaty pożyczki powielają regulacje ustawowe, a nadto, iż pozwana miała możliwość zapoznania się z ich treścią. **(odpowiedź na sprzeciw k. 150-154)**

Na rozprawach w dniu 9 listopada 2016 roku i w dniu 22 lutego 2017 roku pełnomocnik powoda oraz pozwany nie stawili się. Ustanowiony przez pozwanych zawodowy pełnomocnik wniósł o oddalenie powództwa w całości i podtrzymał dotychczasowe stanowisko w sprawie. **(protokół rozprawy k. 184-185, k. 193-195, zapis przebiegu rozprawy płyta CD k. 196)**

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 11 kwietnia 2011 roku pozwana A. S. zawarła ze (...) im. F. S. z siedzibą w G. umowę pożyczki konsumenckiej na cele mieszkaniowe nr (...), zgodnie z treścią której (...) udzielił pozwanej pożyczki na cele mieszkaniowe w wysokości 22.000 zł, na okres od dnia 11 kwietnia 2011 roku do dnia 30 marca 2016 roku, na warunkach określonych umową i Regulaminem udzielania kredytów i pożyczek (...) (pkt 1 umowy). Opisana kwota została przelemana na indywidualny rachunek rozliczeniowo-oszczędnościowy pozwanej o nr (...).

Pożyczka oprocentowana była według zmiennej stopy procentowej ustalonej przez Zarząd (...) w dniu zawarcia umowy w wysokości 20% w skali roku (pkt 4 umowy). Nadto strony ustaliły, że w przypadku nieterminowej spłaty pożyczki należność z tego tytułu staje się w dniu następnym należnością przeterminowaną. Od niespłaconego w całości lub w części kapitału, a od dnia wniesienia powództwa od całości zadłużenia, pobierane będą odsetki według zmiennej stopy procentowej wynoszącej czterokrotność stopy kredytu lombardowego NBP (pkt 23 umowy). Pozwana zobowiązała się do spłaty pożyczki wraz z należnymi odsetkami do dnia 30 marca 2016 roku (pkt 9 umowy). Natomiast zgodnie z punktem 10 umowy spłata pożyczki następować miała w ratach miesięcznych, płatnych bez wezwania zgodnie z planem spłaty, tj. do 30-go dnia każdego miesiąca. Wysokość raty ustalona została na kwotę 595,03 zł, zaś w przypadku ostatniej raty – na kwotę 594,85 zł.

Strony również ustaliły w umowie, że (...) ma prawo do wypowiedzenia umowy z 30-dniowym terminem wypowiedzenia i postawienia całej pożyczki wraz z odsetkami w stan natychmiastowej wymagalności w przypadku stwierdzenia, że warunki udzielenia pożyczki nie zostały dotrzymane, a także w przypadku, gdy pożyczkobiorca nie zapłacił w terminach określonych w umowie pełnych rat pożyczki za co najmniej dwa okresy płatności, po uprzednim wezwaniu pożyczkobiorcy listem poleconym do zapłaty zaległych rat w terminie nie krótszym niż 7 dni od otrzymania wezwania, pod rygorem wypowiedzenia umowy (pkt 26 umowy). Zgodnie z pkt 14 umowy ustalono także, że pożyczkobiorca może dokonać wcześniejszej spłaty pożyczki przed terminem określonym w umowie, z zastrzeżeniem § 44 ust. 2 Regulaminu. W takim przypadku pożyczkobiorca nie był zobowiązany do zapłaty oprocentowania za okres po spłacie pożyczki. W myśl zaś § 44 ust. 2 Regulaminu udzielania kredytów i pożyczek (...), w przypadku,

gdy kredytobiorca chciał spłacić kredyt przed terminem określonym w umowie, obowiązany był poinformować Kasę o zamiarze wcześniejszej spłaty kredytu najpóźniej w terminie 3 dni przed jej dokonaniem. Wcześniejsza spłata kredytu realizowana była w terminie wniesienia najbliższej raty pod warunkiem zapewnienia na rachunku, z którego dokonywana jest spłata, środków zapewniających dokonanie spłaty w pełnej kwocie wskazanej w dyspozycji (§ 21 ust. 4 Regulaminu).

Za zobowiązanie pozwanej wynikające z umowy pożyczki, o której mowa wyżej, poręczył pozwany J. S., zobowiązując się do zapłaty kwoty 22.000 zł powiększonej o należne odsetki, opłaty, prowizje i inne koszty przysługujące pożyczkodawcy w związku z wykonaniem umowy, na wypadek, gdyby pożyczkobiorca nie wykonał swojego zobowiązania. **(dowód z przesłuchania pozwanej 00:04:31-00:19:08 protokołu elektronicznego z dnia 22 lutego 2017 roku, umowa k. 28-29, oświadczenie poręczyciela k. 29v, regulamin udzielania kredytów i pożyczek przez (...) k. 30-33, aktualny plan spłat pożyczki nr 1 k. 66-66v, okoliczności bezsporne)**

Pozwana co do zasady w sposób terminowy regulowała należności ratalne wynikające z umowy pożyczki nr (...) i wyłącznie trzykrotnie, tj. w marcu, kwietniu i maju 2012 roku zdarzyło się, że pozwana uiściła miesięczną należność z niewielkim opóźnieniem.

W czerwcu 2012 roku z A. S. skontaktowała się (...) Zachodnia z siedzibą w Ł. proponując udzielenie drugiej pożyczki, która miała zostać przeznaczona na spłatę zobowiązania zaciągniętego u powoda. (...) argumentowała, że jej oddział znajduje się bliżej miejsca zamieszkania pozwanej, aniżeli oddział powoda. Pozwana wyraziła zgodę na przedstawioną jej propozycję i w dniu 29 czerwca 2012 roku zawarła ze (...) umowę pożyczki nr (...), zgodnie z treścią której, (...) udzielił pozwanej pożyczki w wysokości 23.400 zł, na okres od dnia 29 czerwca 2012 roku do dnia 24 czerwca 2017 roku, z przeznaczeniem na spłatę zobowiązań zaciągniętych na cele mieszkaniowe, tj.:

- kwoty 3.000 zł na rachunku o nr (...) w (...),
- kwoty 19.080 zł na rachunku o nr (...) w (...),
- kwoty 220 zł na rachunku (...) w (...).

Tego samego dnia (...) z siedzibą w Ł. dokonał przelewu na rachunek pozwanej w (...) im. (...) z siedzibą w G. o nr (...), kwoty 3.000 zł tytułem „spłata całkowita” oraz kwoty 19.080 zł tytułem „spłata całkowita pożyczki”. Przelewy, o których mowa wyżej, zostały wykonane na dzień przed terminem wymagalności raty pożyczki za czerwiec 2012 roku. Jednocześnie, wobec braku innego, aniżeli wyrażonego w treści przelewów oświadczenia pozwanej o zamiarze spłaty pożyczki zaciągniętej u powoda oraz treści § 44 ust. 2 Regulaminu, zamierzony przez pozwaną skutek w postaci spłaty pożyczki nastąpił nie w dacie wymagalności raty czerwcowej, a dopiero w dacie wymagalności raty za lipiec 2012 roku. Wymagalny na dzień 30 lipca 2012 roku kapitał pożyczki wyrażał się kwotą 18.823,12 zł, a zatem pozwana dokonując na konto pożyczki wpłaty w łącznej kwocie 22.080 zł, spłaciła swoje zobowiązanie wobec powoda, zgodnie bowiem z zawartą umową, dokonując spłaty pożyczki przed terminem pożyczkobiorca nie był zobowiązany do zapłaty oprocentowania za okres po spłacie pożyczki. Jednocześnie w dniu 30 lipca 2012 roku na koncie pozwanej widniały środki pieniężne w kwocie 19.011,66 zł, a więc pozwalającej na spłatę pożyczki w całości (§ 21 ust. 4 Regulaminu).

Przed zawarciem drugiej umowy pożyczki pozwana nie została poinformowana o konieczności dopełnienia jakichkolwiek formalności związanych ze spłatą zobowiązania u powoda. Na okoliczność dokonania przelewu pozwana otrzymała dwa potwierdzenia. Następnie pozwana udała się do oddziału powoda celem upewnienia się, czy przelew został dokonany w sposób prawidłowy, gdzie otrzymała stosowne potwierdzenie. **(dowód z przesłuchania pozwanej 00:04:31-00:19:08 protokołu elektronicznego z dnia 22 lutego 2017 roku, potwierdzenie dokonania przelewu k. 108, umowa wraz z załącznikami k. 109-117, wyciąg z rachunku k. 155-176)**

Pomimo spłaty całości zadłużenia z tytułu umowy pożyczki nr (...) przez pozwaną, powód nie zamknął rachunku pożyczki i co miesiąc pobierał z wpłaconej przez pozwaną sumy pieniężnej, kwoty na poczet kolejnych wymagalnych

rat pożyczki. Po wyczerpaniu się środków pieniężnych, wobec niedokonywania przez pozwaną wpłat na rachunek pożyczki, na rachunku tym powstało zadłużenie.

Pismami z dnia 16 kwietnia i 3 czerwca 2015 roku powód wezwał pozwaną do zapłaty zaległych rat pożyczki, a następnie, pismem z dnia 20 lipca 2015 roku, złożył oświadczenie o wypowiedzeniu umowy pożyczki z dnia 17 marca 2011 roku. Tożsame pisma zostały przesłane poręczycielowi pożyczki. **(wypowiedzenie wraz ze zwrotnym potwierdzeniem odbioru k. 34-35, zawiadomienie poręczyciela o wypowiedzeniu umowy wraz z dowodem nadania przesyłki k. 36-37, zawiadomienie poręczyciela wraz z dowodem nadania przesyłki k. 47-48, k. 50-51, wezwanie do zapłaty wraz z dowodem nadania przesyłki k. 76-77, k. 79-80)**

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił bądź jako bezsporny, bądź na podstawie znajdujących się w aktach sprawy dowodów z dokumentów, które nie budziły wątpliwości, co do prawidłowości i rzetelności ich sporządzenia, nie były także kwestionowane przez żadną ze stron procesu. Za podstawę ustaleń faktycznych Sąd przyjął ponadto dowód z przesłuchania pozwanej. A. S. w sposób precyzyjny opisała, w jakich okolicznościach doszło do zawarcia przez nią drugiej umowy pożyczki (tj. umowy zawartej ze (...) w Ł.), w tym jaki był jej cel, wskazała również na kolejne podejmowane przez siebie czynności mające na celu spłatę przedmiotowej pożyczki.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo nie było zasadne i nie zasługiwało na uwzględnienie.

Bezsporne w niniejszej sprawie było twierdzenie faktyczne powoda o tym, że strony łączyła umowa z dnia 11 kwietnia 2011 roku, na mocy której udzielono pozwanej pożyczki w wysokości 22.000 zł, która miała zostać zwrócona wraz z odsetkami (umownymi) w oznaczonych terminach spłaty. Okolicznością bezsporną było także, że pozwana w dniu 29 czerwca 2012 roku wpłaciła na rachunek przedmiotowej pożyczki dwie kwoty: 3000 zł tytułem „spłata całkowita” oraz 19.080 zł tytułem „spłata całkowita pożyczki”, które to kwoty w całości pokrywały zadłużenie pozwanej z tytułu pożyczki nr (...) wynoszące – w dacie wymagalności raty za lipiec 2012 roku – 18.823,12 zł.

Oś sporu ogniskowała się wokół ustalenia, czy przedmiotowa wpłata mogła być postrzegana przez powoda jako wcześniejsza spłata pożyczki przed terminem określonym w umowie, o której mowa w pkt 14 umowy.

W ocenie Sądu na tak postawione pytanie należy odpowiedzieć twierdząco. Nie powielając ustaleń faktycznych powtórzyć należy, że w myśl zawartej przez strony umowy, wcześniejsza spłata pożyczki następowała przy spełnieniu przez pożyczkobiorcę wyłącznie jednego warunku, przewidzianego w § 44 ust. 2 Regulaminu, a mianowicie, po uprzednim poinformowaniu powoda o zamiarze wcześniejszej spłaty zobowiązania, co winno nastąpić najpóźniej w terminie 3 dni przed jej dokonaniem. Spłata realizowana była w terminie wniesienia najbliższej raty, pod warunkiem zapewnienia na rachunku środków zapewniających jej dokonanie. Przenosząc powyższe na grunt omawianej sprawy przypomnieć należy, że na mocy zawartej przez A. S. w dniu 29 czerwca 2012 roku umowy pożyczki, (...) w Ł. zgodnie z wydaną przez pozwaną dyspozycją przelał na prowadzony przez powoda rachunek pozwanej o nr (...) kwotę łączną 22.080 zł, wskazując w tytule przelewu opiewającego na kwotę 19.080 zł „spłata całkowita pożyczki”. Uwzględniając powyższe, jak również okoliczność, iż w treści umowy pożyczki z dnia 29 czerwca 2012 roku zawartej przez A. S. z (...) wprost zastrzeżono, iż wypłacona pozwanej kwota zostanie przeznaczona na spłatę zobowiązania wobec powoda, nie może budzić wątpliwości, iż po pierwsze pozwana dokonując przelewów z dnia 29 czerwca 2012 roku działała wyłącznie w celu spłaty pożyczki z dnia 11 kwietnia 2011 roku, a nadto, że tytułując przelew opiewający na kwotę 19.080 zł w sposób wyżej opisany składała ona pożyczkodawcy oświadczenie o zamiarze wcześniejszej spłaty pożyczki. W tym miejscu zaznaczenia wymaga, że Regulamin nie przewiduje formy, w jakiej informacja o zamiarze spłaty pożyczki ma zostać przekazana, w szczególności, wbrew twierdzeniom powoda, z treści Regulaminu nie wynika, aby informacja ta musiała przyjąć formę pisemnej dyspozycji. W takiej sytuacji uznać należy, że oświadczenie to mogło przyjąć każdą formę, która ujawniała wolę pozwanej w dostateczny sposób (art. 60 k.c.), a więc np. formę ustną. Niemniej jednak, jak ustalono w niniejszej sprawie, oświadczenie pozwanej o zamiarze wcześniejszej spłaty pożyczki zostało stwierdzone pismem, poprzez właściwe oznaczenie tytułu przelewu. Oświadczenie to miało przy tym

czytelny charakter i nie mogło budzić żadnych wątpliwości interpretacyjnych. Z oświadczenia tego jednoznacznie wynika bowiem wola pozwanej przejawiająca się w chęci spłaty całości zadłużenia względem powoda. Co przy tym oczywiste strona powodowa nie tylko miała możliwość zapoznania się z treścią oświadczenia pozwanej, ale też zapoznała się z tymże, na co wskazuje fakt poinformowania pozwanej przez pracownika oddziału powoda o skutecznym wykonaniu przelewu. Jeszcze raz przypomnienia wymaga, że obowiązkiem pożyczkobiorcy było wyłącznie poinformowanie powoda o zamiarze wcześniejszej spłaty pożyczki. Zarówno umowa stron, jak i stanowiący jej integralną część Regulamin, nie nakazywały pożyczkobiorcy składania odrębnej dyspozycji odnośnie zamknięcia rachunku, czy też wniosku o wydanie potwierdzenia spłaty pożyczki. Powtórzyć również należy, że w tytule przelewu z dnia 29 czerwca 2012 roku na kwotę 19.080 zł wyraźnie wskazano, że dotyczy on całkowitej spłaty pożyczki, a zatem przyjmując przelew powód nie mógł mieć żadnych wątpliwości odnośnie zamiarów pozwanej. Nie można przy tym tracić z pola widzenia faktu, iż to powód, jako profesjonalista na rynku usług finansowych, winien w przypadku powzięcia choćby najmniejszych wątpliwości co do zamiaru pozwanej, dążyć do ich niezwłocznego wyjaśnienia. W ocenie Sądu A. S. była w pewni uprawniona do przyjęcia, iż wypełniła względem pożyczkodawcy wszelkich formalności związanych ze wcześniejszą spłatą zadłużenia, zwłaszcza, iż pracownicy (...) nie informowali pozwanej o konieczności podjęcia dodatkowych czynności wobec powoda, a sama pozwana dołożyła należytej staranności w upewnieniu się, czy na rachunek prowadzony przez powoda wpłynęły przelane przez nią kwoty. Irrelevantne znaczenie ma przy tym okoliczność, iż w przypadku przelewu na kwotę 3.000 zł pozwana wskazała w jego tytule wyłącznie „całkowita spłata”, jako że w Regulaminie udzielania kredytów i pożyczek (...) (§ 21 ust. 4) zastrzeżono, że wcześniejsza spłata zobowiązania jest realizowana w terminie wniesienia najbliższej raty pod warunkiem zapewnienia na rachunku, z którego jest dokonywała, właściwej kwoty środków pieniężnych. Skoro zatem spłata pożyczki nie następowała bezpośrednio z przelewanej na rachunek kwoty, a była realizowana w terminie wymagalności najbliższej raty (tu: 30 lipca 2012 roku) ze wszystkich środków zgromadzonych na rachunku, wystarczającym było właściwe zatytułowanie przez pozwaną wyłącznie jednego przelewu, oczywiście przy jednoczesnym założeniu, że w dniu spłaty pożyczki na rachunku pozwanej będą znajdować się środki, które taką spłatę umożliwią. O czym była już mowa wyżej, warunek ten został w przypadku A. S. spełniony, widniejąca w dniu 30 lipca 2012 roku na rachunku kwota 19.011,66 zł w całości pokrywała bowiem zadłużenie pozwanej z tytułu pożyczki nr (...) w kwocie 18.832,12 zł.

Reasumując Sąd uznał, że pozwana skutecznie spłaciła zadłużenie wynikające z umowy pożyczki z dnia 11 kwietnia 2011 roku, co czyni żądanie powoda niezasadnym i musiało skutkować oddaleniem powództwa w całości.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. regulującego zasadę odpowiedzialności stron za wynik procesu. Pozwani wygrali proces w całości, a zatem należy im się od strony powodowej zwrot kosztów procesu.

Na koszty poniesione przez stronę pozwaną złożyły się koszty zastępstwa procesowego wykonywanego przez radcę prawnego w kwocie 1.200 zł (§ 6 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, t.j. Dz.U. 2013, poz. 490) oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa 2 x 17 zł.

Mając na względzie powyższe Sąd zasądził od powoda na rzecz pozwanych solidarnie kwotę 1.234 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.